

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	5/22	31.01.2022
Kommunestyret	3/22	10.02.2022

Videreføring av tradisjonelle isfiskeløypene

Vedlegg:

Forslag til endret Forskrift om kommunalt løypenett for snøscooter, Tydal kommune,
Trøndelag

Kart godkjenning løyper

Digitalisert kart høring videreføring av isfiskeløyper

Søknad om videreføring av de historiske isfiskeløyper i Tydal

Kart - historiske isfiskeløyper

Sårbarhetsvurdering naturmangfold Esandsjøen og Nesjøen

Brev fra Klima og miljødepartementet av 9 oktober 2015

Særutskrift Videreføring av de historiske isfiskeløypene i Tydal

Annonsetekst og utlegging på hjemmeside og i Selbyggen - Høring forslag til videreføring av de historiske isfiskeløypene i Tydal

Høring - forslag på videreføring av de tradisjonelle isfiskeløypene i Tydal kommune

Merknad fra Statkraft Energi AS - videreføring av tradisjonelle isfiskeløyper i Tydal kommune

Uttalelse til høring av forslag på videreføring av isfiskeløyper i Tydal kommune

Uttalelse fra Saanti sijte - forslag på videreføring av de tradisjonelle isfiskeløypene i Tydal kommune

Høringssvar fra Tydal Snøscooterklubb - videreføring av de tradisjonelle isfiskeløypene i Tydal kommune

Høringsuttalelse fra Roar Kleveland - videreføring av de historiske isfiskeløypene i Tydal

Uttalelse fra Statsforvalteren i Trøndelag til forslag på videreføring av de tradisjonelle

Isfiskeløypene i Tydal kommune - løyper for fornøyleskjøring med snøscooter.

Uttalelse fra Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - Sylan
landskapsvernområde- forslag på videreføring av de tradisjonelle isfiskeløypene i Tydal
kommune

Vedr. 202146772-2 - Fylkeskommunens uttalelse - forslag på videreføring av de tradisjonelle
isfiskeløypene - Tydal kommune

Kommunedirektørens innstilling

Med hjemmel i motorferdselloven § 4a. vedtar Tydal kommune endring i «*Forskrift om kommunalt løypenett for snøscooter, Tydal kommune, Trøndelag*» §3 og nytt kart over godkjente snøscooterløyper i kommunen.

Vedtaket medfører innføring av følgende nye løyper:

- Nesjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H10 Stugudalen og H21 og H4 Moen) med formål utøvelse av isfiske.
- Esandsjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H20 Østby) med formål utøvelse av isfiske.

Følgende endring blir gjort i forskriftens §3 Løypebeskrivelse:

I1	Esandsjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H20 Østby) med formål utøvelse av isfiske. Følger deler av traseen til Esandvegen frem til Nøstervika og videre utover Esandsjøen frem til utsiden av Singervika. Avkjøringsløyper mot områdene rundt Nøstervika, Kløftbekkvika og Myrodden (totalt 6 avkjøringsløyper). Tre rasteplasser i Nøstervika, Kløftbekkvika og Mulen. 20 km/t fartsgrense der løypa går på land i Nøstervika.
I2	Nesjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H10 Stugudalen og H21/ H4 Moen og Ti10 Ol-Persbakken) med formål utøvelse av isfiske. Løypa går inn til Nedre Brokksjøen. Avkjøringsløyper mot områdene rundt Gjetbekkvika, Liavollen Østre Brokksjøvola og Nedre Brokksjøen (totalt 6 avkjøringsløyper). To rasteplasser i Nedre Brokksjøen.

Følgende tilføring blir gjort i forskriftens §§:

§ 4. Åpning og stenging av løypenettet

- a) Løypenettet åpnes tidligst 1. desember og stenges senest 25. april med unntak av løypene H21, H4, H10, Ti10, H20 fra Østby til Øyfjellet, I1 og I2 kan holdes åpen til 5. mai. Forlengelse av sesongen må søkes særskilt om hos Statsforvalteren.

§ 5. Bruk av løypenettet

- h) Bruk av I1- og I2-løypene er kun tillatt i forbindelse med isfiske på Esandsjøen og Nesjøen og nødvendig transportbehov i forbindelse med fisket. Kjøring på land, utenom fastlagt trasé, er forbudt. Det er tillatt å kjøre inn til land for rasting på angitte plasser etter de merkede avgreiningsløypene.
- i) Personer som skal på isfiske på løypene I1 og I2 kan bruke godkjente leiekjørere i Tydal kommune til å foreta transporten med snøscooter.

§ 11. Kjøretillatelse og gebyr

Det kan tas brukerbetaling til dekning av kostnader for drift av løypene.

- f) Dokumentasjon for betalt fiskekort må kunne forevises for oppsyn/kontroll ved bruk av I1 og I2, samt for H21, H4, H10, Ti10, H20 fra Østby til Øyfjellet ved bruk etter 25. april eller fra det tidspunktet de andre rekreasjonsløypene i kommunen stenges for sesongen.

§ 13. Ikrafttredden

Forskriften trer i kraft straks og opphever tidligere forskrift 30. februar januar 2020 nr. 108 om kommunalt løypenett for snøscooter, Tydal kommune, Trøndelag.

Merknad:

Søknadens forslag om avgreiningsløyper og rasteplasser i retning øst og nord mot Sylan landskapsvernområde tas bort.

Behandling i Formannskapet - 31.01.2022

Ordføreren og varaordføreren ba om at deres habilitet ble vurdert da de er grunneiere. De fratrådte under habilitetsvurderingen. Krister Haarstad og Anders Marius Aune tiltrådte som vararepresentant under habilitetsvurderingen.

Krister Haarstad foreslo at ordføreren og varaordføreren kjennes inhabil. Ordføreren og varaordføreren ble enstemmig kjent inhabil, jfr. fvl. § 6, 1. ledd, bokstav a. Som vararepresentanter tiltrådte Krister Haarstad og Anders Marius Aune.

Even Østbyhaug fungerte som setteordfører.

Forslag fra Gunnbjørn Berggård:

Søknaden innvilges som omsøkt.

Endringer i forskriften:

I1 endres til totalt 12 avkjøringer og 4 rasteplasser.

I2 endres til totalt 11 avkjøringer og 4 rasteplasser.

Endringene trer i kraft straks og endrer tidligere forskrift.

Berggårds forslag ble enstemmig vedtatt. Ingen stemmer ble avgitt for kommunedirektørens innstilling.

Innstilling i Formannskapet - 31.01.2022

Med hjemmel i motorferdselloven § 4a. vedtar Tydal kommune endring i «*Forskrift om kommunalt løypenett for snøscooter, Tydal kommune, Trøndelag*» §3 og nytt kart over godkjente snøscooterløyper i kommunen.

Vedtaket medfører innføring av følgende nye løyper:

- Nesjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H10 Stugudalen og H21 og H4 Moen) med formål utøvelse av isfiske.
- Esandsjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H20 Østby) med formål utøvelse av isfiske.

Følgende endring blir gjort i forskriftens §3 Løypebeskrivelse:

I1	Esandsjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H20 Østby) med formål utøvelse av isfiske. Følger deler av traseen til Esandvegen frem til Nøstervika og videre utover Esandsjøen frem til utsiden av Singervika. Avkjøringsløyper mot områdene rundt Nøstervika, Kløftbekkvika og Myrodden (totalt 12 avkjøringsløyper). Fire rasteplasser i Nøstervika, Kløftbekkvika, Mulen og Kantholmen. 20 km/t fartsgrense der løypa går på land i Nøstervika.
----	--

I2	Nesjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H10 Stugudalen og H21/ H4 Moen og Ti10 Ol-Persbakken) med formål utøvelse av isfiske. Løypa går inn til Nedre Brokksjøen. Avkjøringsløyper mot områdene rundt Gjetbekkvika, Liavollen Østre Brokksjøvola og Nedre Brokksjøen (totalt 11 avkjøringsløyper). Fire rasteplasser i Nedre Brokksjøen (Nord og sør for Nedre Brokksjøen).
----	---

Følgende tilføring blir gjort i forskriftens §§:

§ 4. Åpning og stenging av løypenettet

- b) Løypenettet åpnes tidligst 1. desember og stenges senest 25. april med unntak av løypene H21, H4, H10, Ti10, H20 fra Østby til Øyfjellet, I1 og I2 kan holdes åpen til 5. mai. Forlengelse av sesongen må søkes særskilt om hos Statsforvalteren.

§ 5. Bruk av løypenettet

- j) Bruk av I1- og I2-løypene er kun tillatt i forbindelse med isfiske på Esandsjøen og Nesjøen og nødvendig transportbehov i forbindelse med fisket. Kjøring på land, utenom fastlagt trasé, er forbudt. Det er tillatt å kjøre inn til land for rasting på angitte plasser etter de merkede avgreiningsløypene.
- k) Personer som skal på isfiske på løypene I1 og I2 kan bruke godkjente leiekjørere i Tydal kommune til å foreta transporten med snøscooter.

§ 11. Kjøretillatelse og gebyr

Det kan tas brukerbetaling til dekning av kostnader for drift av løypene.

- g) Dokumentasjon for betalt fiskekort må kunne forevises for oppsyn/kontroll ved bruk av I1 og I2, samt for H21, H4, H10, Ti10, H20 fra Østby til Øyfjellet ved bruk etter 25. april eller fra det tidspunktet de andre rekreasjonsløypene i kommunen stenges for sesongen.

§ 13. Ikrafttredden

Endringene trer i kraft straks og endrer tidligere forskrift av 30. februar januar 2020 nr. 108 om kommunalt løypenett for snøscooter, Tydal kommune, Trøndelag.

Merknad:

Søknadens forslag om avgreiningsløyper og rasteplasser i retning øst og nord mot Sylan landskapsvernområde tas bort.

Behandling i Kommunestyret - 10.02.2022

Ordføreren, Ole Bjarne Østby og Anne Berit Gipling ba om at deres habilitet ble vurdert da ordføreren og Ole Bjarne Østby er grunneiere og Gipling datter av grunneier Ole Bjarne Østby. De fratrådte under habilitetsvurderingen. Eivind Østbyhaug, Janne Iversen Thyholdt og Bodil Græsli tiltrådte som vararepresentant under habilitetsvurderingen.

Even Østbyhaug foreslo at ordføreren, Ole Bjarne Østby og Anne Berit Gipling kjennes inhabile. Ordføreren, Ole Bjarne Østby og Anne Berit Gipling ble enstemmig kjent inhabile, jfr. fvl. § 6, 1. ledd, bokstav a. Som vararepresentanter tiltrådte Eivind Østbyhaug, Janne Iversen Thyholdt og Bodil Græsli.

Even Østbyhaug fungerte som setteordfører.

Forslag fra Lars Græsli:

Etter 1. avsnitt:

Tydal kommunestyre viser til over 20 års erfaring med bruk av isfiskeløyper. Utredningen i saken sammen med den sterke begrensningen i ferdsel er et minimum i forhold til å ivareta forvaltningen av fiskeressursene og ikke minst ivareta sikkerheten til isfiskerne.

Siste avsnitt i innstillingen strykes.

Merknad: Søknadens forslag om avgreiningsløyper og rasteplasser i retning øst og nord mot Sylan landskapsvernområde tas bort.

Det ble votert alternativt mellom formannskapets innstilling og formannskapets innstilling med Græsli endringsforslag, hvor Græslis forslag ble vedtatt med 16 stemmer mot 1 stemme avgitt for formannskapets innstilling (Lars Elias Bransfjell).

Vedtak i Kommunestyret - 10.02.2022

Med hjemmel i motorferdselloven § 4a. vedtar Tydal kommune endring i «*Forskrift om kommunalt løypenett for snøscooter, Tydal kommune, Trøndelag*» §3 og nytt kart over godkjente snøscooterløyper i kommunen.

Tydal kommunestyre viser til over 20 års erfaring med bruk av isfiskeløyper. Utredningen i saken sammen med den sterke begrensningen i ferdsel er et minimum i forhold til å ivareta forvaltningen av fiskeressursene og ikke minst ivareta sikkerheten til isfiskerne.

Vedtaket medfører innføring av følgende nye løyper:

- Nesjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H10 Stugudalen og H21 og H4 Moen) med formål utøvelse av isfiske.
- Esandsjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H20 Østby) med formål utøvelse av isfiske.

Følgende endring blir gjort i forskriftens §3 Løypebeskrivelse:

I1	Esandsjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H20 Østby) med formål utøvelse av isfiske. Følger deler av traseen til Esandvegen frem til Nøstervika og videre utover Esandsjøen frem til utsiden av Singervika. Avkjøringsløyper mot områdene rundt Nøstervika, Kløftbekkvika og Myrodden (totalt 12 avkjøringsløyper). Fire rasteplasser i Nøstervika, Kløftbekkvika, Mulen og Kantholmen. 20 km/t fartsgrense der løypa går på land i Nøstervika.
I2	Nesjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H10 Stugudalen og H21/ H4 Moen og Ti10 Ol-Persbakken) med formål utøvelse av isfiske. Løypa går inn til Nedre Brokksjøen. Avkjøringsløyper mot områdene rundt Gjetbekkvika, Liavollen Østre Brokksjøvola og Nedre Brokksjøen (totalt 11 avkjøringsløyper). Fire rasteplasser i Nedre Brokksjøen (Nord og sør for Nedre Brokksjøen).

Følgende tilføring blir gjort i forskriftens §§:

§ 4. Åpning og stenging av løypenettet

- c) Løypenettet åpnes tidligst 1. desember og stenges senest 25. april med unntak av løypene H21, H4, H10, Ti10, H20 fra Østby til Øyfjellet, I1 og I2 kan holdes åpen til 5. mai. Forlengelse av sesongen må søkes særskilt om hos Statsforvalteren.

§ 5. Bruk av løypenettet

- l) Bruk av I1- og I2-løypene er kun tillatt i forbindelse med isfiske på Esandsjøen og Nesjøen og nødvendig transportbehov i forbindelse med fisket. Kjøring på land, utenom fastlagt trasé, er forbudt. Det er tillatt å kjøre inn til land for rasting på angitte plasser etter de merkede avgreiningsløypene.
- m) Personer som skal på isfiske på løypene I1 og I2 kan bruke godkjente leiekjørere i Tydal kommune til å foreta transporten med snøscooter.

§ 11. Kjøretillatelse og gebyr

Det kan tas brukerbetaling til dekning av kostnader for drift av løypene.

- h) Dokumentasjon for betalt fiskekort må kunne forevises for oppsyn/kontroll ved bruk av I1 og I2, samt for H21, H4, H10, Ti10, H20 fra Østby til Øyfjellet ved bruk etter 25. april eller fra det tidspunktet de andre rekreasjonsløypene i kommunen stenges for sesongen.

§ 13. Ikrafttreden

Endringene trer i kraft straks og endrer tidligere forskrift av 30. januar 2020 nr. 108 om kommunalt løypenett for snøscooter, Tydal kommune, Trøndelag.

Saksopplysninger

Med bakgrunn i søknad fra Østby/Essand og Nesjø/Vessingsjø grunneierlag datert 25.08.2021 og tidligere dialog rundt videreføring av de historiske isfiskeløypene i Tydal ønsker kommunedirektøren å endre FOR-2020-01-30-108 (*Forskrift om kommunalt løypenett for snøscooter, Tydal kommune, Trøndelag*), fastsatt av Tydal kommunestyre.

Østby/Essand og Nesjø/Vessingsjø grunneierlag har søkt om å videreføre de historiske isfiskeløypene etter forskriftsendringen som hindrer bruk av disse fra og med 2022. Søkerne legger vekt på følgende punkter:

1. Forvaltning av fiskerike vann.
2. Begrense trafikk ved å opprettholde løypene som isfiskeløyper.
3. Næringsaspektet.
4. Gammel tradisjon – bolyst.

Over de siste årene har det vært gjennomført flere møter med grunneierlagene, Essand reinbeitedistrikt, Tydal kommune og Statsforvalteren i Trøndelag for å diskutere videreføringen av de historiske isfiskeløypene i Tydal. Grunneierlagene har på oppfordring fra Statsforvalteren i Trøndelag engasjert Kistefos Skogtjenester til å gjennomføre en sårbarhetsvurdering for naturmangfold i tilknytning til isfiskeløypene på Esand- og Nesjøen. Kartleggingen ble gjennomført i sommerhalvåret 2021, og det er utarbeidet en rapport på dette.

Figur 1: Foreslåtte løypetraseer for isfiske (hovedløypene er markert rent grønt, avgreiningsløyper er markert gule, felles med etablerte rekreasjonsløyper er markert blått og grønt, rasteplasser er markert rødt).

Som en del av det å få opplyst saken så godt som mulig må løypeforslaget ut på offentlig høring, slik at berørte parter kan uttale seg om forslaget før et eventuelt vedtak. Dette er også et krav i motorferdsselforskriften §4a «Forslaget til snøscooterløyper med bestemmelser om bruk skal sendes på høring som beskrevet i plan- og bygningsloven § 11-1». Dette innebærer de samme reglene som for høring av kommuneplan og kommunedelplaner med offentlig ettersyn og publisering i en avis som er alminnelig lest på stedet.

Videre sier motorferdsselforskriften at før saken legges på høring skal virkningene for friluftslivet og naturmangfoldet i influensområdet kartlegges og verdsettes. Rapport på sårbarhetsvurdering for naturmangfoldet er allerede gjennomført av Kistefos Skogtjenester. Videre bestemmelser kan leses i motorferdsselforskriften merknader til forskriften § 4a (Forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag, FOR-1988-05-15-356).

Hensikten med høring og offentlig ettersyn er å gi berørte parter og offentlige interesser mulighet til å komme med sine innspill til saken. Dette vil gi kommunen et bedre grunnlag til for senere avveiningen mellom fordeler og ulemper ved tiltaket som til slutt ender i et vedtak.

Søknaden om videreføring av isfiskeløypene ble behandlet i Utvalg for miljø og samfunn, utvalgssak 31/21, 18.11.2021. Følgende ble vedtatt:

1. Forslag til videreføring av de tradisjonelle isfiskeløypene i Tydal kommune legges ut på offentlig høring jfr. motorferdsloven § 4a.
2. Kommunedirektøren skriver høringsdokument og sender forslaget ut til berørte grunneiere og offentlige etater, samt legges ut på kommunens hjemmeside og informeres om i lokalavisen.
3. Ved endelig vedtak i saken tas isfiskeløypene inn i «Forskrift om kommunalt løypenett for snøscooter, Tydal kommune, Trøndelag» under «§ 3 Løypebeskrivelse og endring i kart over godkjente løyper». Eventuelle andre nødvendige endringer legges også inn der hvor det er naturlig å legge det inn i forskriften.

Høring

Etter vedtak i Utvalg for miljø og samfunn i Tydal kommune 18.11.21, vedtaksnummer 32/21, ble Tydal kommunes forslag om videreføring av de tradisjonelle isfiskeløypene i Tydal lagt ut på høring og offentlig ettersyn jfr. motorferdsloven § 4a. Saken ble i tillegg sendt ut til alle berørte grunneiere og statlige og regionale etater som får sitt saksområde berørt. Høringsdokumentene ble lagt ut på kommunens hjemmeside, publisert i Selbyggen og lå offentlig tilgjengelig på kommunens servicekontor ved kommunehuset i Tydal. Høringsperioden var 26.11.2021-17.01.2022. I løpet av høringsperioden er det kommet inn ni innspill. Disse er gjengitt nedenfor.

Statkraft Energi AS, 01.12.21:

Statkraft har ingen innvendinger til videreføring av isfiskeløypene, men ønsker å gi følgende merknader til søknaden:

- *«Det kan være forbundet med fare å ferdes på regulerte vann og vassdrag. En må særlig være forsiktig inne ved land hvor isen kan sprekke opp som følge av variasjoner i vannstanden. Områder med strømmende vann vil selvsagt også øke risikoen for usikker is og/eller dannelse av åpen råk.»*
- *Vi vil ikke utvide merking av usikker is som følge av disse isfiskeløypene.*
- *Vår drift av kraftverkene og regulering av vannkraftmagasinene vil skje helt uavhengig av hvilke konsekvenser reguleringen måtte få for isfiskeløypene. Herunder også drift og vedlikehold av våre reguleringsanlegg og veier.»*

De minner også om at Nesjødammen skal rehabiliteres de nærmeste årene, og at dette vil medføre et omfattende anleggsarbeid i området ved dammen. I denne perioden vil de måtte senke vannstanden i Nesjøen for å tørlegge nedre del av dammen.

Kommunedirektørens kommentar: Tas til orientering.

Sametinget, 15.12.21:

Sametinget forutsetter at det er en reel og nær dialog med reindriften i forhold til videreføring av isfiskeløypene. Dette både i forhold til vedtak av løypenettet og de enkelte løypetraseene, og i forhold til utforming og vedtak av løypeforskrift. For å ivareta dette viser de blant annet til:

- Sametingets planveileder (<https://sametinget.no/areal-klimate-og-miljo/sametingets-planveileder/>).
- Brev av 20.10.2017 fra Miljødirektoratet til kommunene om planlegging av snøskuterløyper og hensynet til reindriften.
- Endringen i Sameloven kap. 4, som trådte i kraft 1. juli 2021. De viser her til at kommunen har konsultasjonsplikt overfor representanter for berørte samiske interesser (§ 4-4).

- Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder: «*Veileder for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser*».

Kommunedirektørens kommentar: Tas til orientering og etterretning.

Essand reinbeitedistrikt/ Saanti sipte, 13.01.21:

Reinbeitedistriktet har ingen innvendinger til videreføring av isfiskeløypene, men ønsker å gi følgende føringer:

- «*Det må være samme forskrift for både isfiskeløypene og rekreasjonsløypene. Det vil si at åpning av løypene ikke kan skje før saken er drøftet med reindrifta og reindriften har samtykket jmfør §4b. Det samme gjelder ved stenging. Kommunen skal stenge hele, eller deler av løypenettet dersom reinbeitedistriktet ber om dette av hensyn til reindrifta, jmfør §4e.*
- *Saanti sipte krever at rekreasjonsløypa H20 fra Høvtjønna til den gamle renstrøa ved Øyffjellet tas bort. Det skal kun være ei ren fiskeløype fra Høvtjønna til Essandsjøen.»*

Kommunedirektørens kommentar: Tas til etterretning. Innholdet i «§ 4 Åpning og stenging av løypenettet i Forskrift om kommunalt løypenett for snøscooter, Tydal kommune, Trøndelag» videreføres ved sammenslåing av isfiskeløypene med de ordinære rekreasjonsløypene for snøscooter. Praksis med åpning og stenging av løypene samordnes i den lokale forskriften. Rekreasjonsløype H20 er ikke en del av denne høringen, så innspillet blir ikke vurdert videre.

Tydal Snøscooterklubb, 16.01.21:

Isfiskeløypene har vært selve grunnpilaren for løypenettet for snøscooter i Tydal. Interessen for bruk av snøscooter til fritidsopplevelser har sin opprinnelse fra de tradisjonelle isfiskeløypene. Den brede variasjonen med fritidstilbud, deriblant med isfiskeløypene, er viktig for både bolyst og turisme.

Tydal Snøscooterklubb slutter seg til de punkter som er nevnt i søknad fra grunneierlagene og synes både søknad og utredning belyser betydning og konsekvenser av løypene. De ønsker å fremheve viktigheten med at kjøring på hele vannet i forbindelse med fiske og muligheten for å kjøre inn til land for rast blir videreført. 30 meters rastesone som det øvrige løypenettet har fanger ikke opp de tradisjonelle fiskeplassene og av sikkerhetshensyn er det ønskelig at fiske og rasting foregår vekk fra løypene.

I tillegg er det viktig at kommunikasjon mellom grunneierlag, kommunen, reindrift og statsforvalter angående utvidet sesong etter 5. mai opprettes tidlig slik at en på kort varsel, når forholdene ligger til rette, kan søke og få behandlet utvidelse. Erfaringene fra de siste år tilsier at det er heller normalen enn unntaket at isfiskesesongen og løypene kan være åpen etter 5. mai. Tydal Snøscooterklubb ber kommunen vurdere om prosedyrene angående søknad om forlengelse burde felles ned i lokal forskrift slik at det aldri blir tvil om hvem, når og hvordan det skal gjennomføres.

Kommunedirektørens vurdering: Tas til orientering. Kommunen har ikke anledning til å gi utvidet tillatelse til bruk av løypene etter 5. mai. Søknad om utvidet sesongbruk må sendes til Statsforvalteren i Trøndelag det enkelte år ved behov. Utfyllende tekst legges til i forskriften på dette.

Roar Kleveland, 17.01.21

Søknaden har begrenset omfanget av løypene til kun å gjelde de delene av isfiskeløypene som ikke er felles med rekreasjonsløypene for snøscooter (H4, H10, H20, H21). Vedkommende bestrider gyldigheten av denne begrensningen på følgende grunnlag:

- Isfiskeløypene ble opprinnelig godkjent for hele traseen, før løyper for fritidskjøring ble etablert. Siden lovhjemmel er endret og man ønsker videreføring av isfiskeløypene må hele traseen være med i en slik høring.
- Dette betyr også at den vedlagte sårbarhetsvurderingen må gjøres for hele traseen.
- Alle berørte parter langs de totale løypene må kunne gi sine kommentarer.

Arbeidet med sårbarhetsvurderingen oppfattes som overfladisk og mangelfull.

- Sårbarhetsvurderingen må omfatte hele strekningen. Det påpekes det at det er lenge siden den forrige vurdering av sårbarhet ble gjort langs hele strekningen.

Utfra dette må det sendes en ny søknad som omfatter hele isfiskeløypene, samt at det må utføres en ny sårbarhetsvurdering som dekker denne samme strekningen.

Kommunedirektørens kommentar: Rekreasjonsløypene for snøscooter, som deler noe av de samme traseene for isfiskeløypene (H4, H10, H20, H21) er tidligere vurdert opp mot daværende bruk av isfiskeløypene. Kommunedirektørene vurderer det derfor til å ikke være nødvendig med ekstra utredning med tilhørende utvidet høring til berørte parter i forbindelse med videreføringen av isfiskeløypene da dette er tidligere ivaretatt. Den gjennomførte sårbarhetsvurderingen for søknadsområdet er gjennomført etter NiN-metoden (natur i Norge), og er gjennomført av Kistefos Skogtjenester. Konsulentforetaket har den nødvendige kompetansen til å gjennomføre denne sårbarhetsvurderingen, og har etter kommunens vurdering ivaretatt dette tilstrekkelig i forhold til det aktuelle området.

Harald og Cecilie Sjoner, 18.01.22 (høringsfrist ikke overholdt):

Høringsinnspill vurderes ikke videre.

Statsforvalteren i Trøndelag, 20.01.22 (utvidet høringsfrist innvilget):

Statsforvalteren viser til at om de tidligere isfiskeløypene skal videreføres betinger dette et vedtak med hjemmel i motorforskriftens § 4a, som igjen betinger at løypene fastsettes som ordinære løyper for fornøyleskjøring. De hevder at det er en forutsetning av løypen både vurderes og utredes som nevnt i § 4a, tredje, fjerde, femte og sjette ledd. Etter deres vurdering er ikke dette gjort i tilstrekkelig grad.

Det er redegjort for naturverdiene og gjennomført en kartlegging av arter i området, i tråd med deres tidligere tilbakemeldinger, og de kan ikke se at løypen vil komme i vesentlig konflikt med registrerte verdier. De etterlyser imidlertid et grundigere arbeid på å beskrive løypenettet og hvordan disse påvirker verdiene i området utover det som går på naturmangfold. Med dette menes det at støy, reindrift, friluftsliv, sikkerhet og hensynet til bolig- og fritidsbebyggelse, verneområder, samt hvordan medvirkningsprosessen har vært organisert med tanke på utfall av prosessen. Det bør videre beskrives hvilke bestemmelser og avbøtende tiltak som skal tas inn i forskriften og behovet for eventuelle omlegginger, for å sikre at hensyn kommunen plikter å ta, blir tilstrekkelig ivaretatt og synliggjort ved høringen av løypenettet.

Med bakgrunn i ovenstående er Statsforvalteren klar på at det ikke foreligger tilstrekkelig grunnlag for de til å kunne gi en uttalelse i saken. De fraråder at løypenettet vedtas slik det foreligger i dag, uten at det gjøres nærmere vurderinger opp mot hensynene i henhold til forskriftens § 4a, tredje, fjerde, femte og sjette ledd. De ber om at saken sendes på høring på nytt når dette foreligger. Dersom dette ikke blir gjort, vil de vurdere å påklage kommunens vedtak.

Kommunedirektørens kommentar:

Kommunedirektøren er av den oppfatning at høringen ivaretar minimumskravene til utredning til videreføring av isfiskeløypene. Hensikten med høringen og offentlig ettersyn er å få innspill til forhold til hva kommunen skal vurdere i saken før et vedtak treffes. Motorferdselforskriftens § 4a, tredje, fjerde, femte og sjette ledd blir vurdert i saksframstillingen. Med bakgrunn i dette vurderer kommunedirektøren det som at det ikke er behov for en ytterligere høring.

Trøndelag fylkeskommune, 20.01.22 (utvidet høringsfrist innvilget):

Viser til at det har blitt gjennomført en sårbarhetsvurdering for naturmangfold i tilknytning til isfiskeløypene på Esand- og Nesjøen. Det er av kommunen tidligere kartlagt og verdsatt områdene som friluftsområder. Fylkeskommunen påpeker det ikke er vurdert friluftsliv i søknaden.

I forskrift om isfiskeløyper for kjøring med snøscooter til Nesjøen og Essandsjøen er det satt vilkår for bruk av isfiskeløypene, blant annet at løypene kun skal brukes i forbindelse med isfiske og at det skal være betalt fiskekort. De forutsetter at disse vilkårene videreføres når isfiskeløypene tas inn i ny forskrift.

Kommunedirektørens kommentar: Tas til etterretning. Friluftsliv vil bli vurdert i behandlingen av saken. Videreføring av krav om betalt fiskekort for å kunne benytte seg av de omsøkte løypene for isfiske videreføres i revidert forskrift.

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan, 20.01.22 (utvidet høringsfrist innvilget):

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan påpeker at de ikke har vært klar over at saken har vært ute på høring, og har fått utsatt høringsfrist.

Vernegrensa for Sylan landskapsvernområde grenser ned mot Esand- og Nesjøen i nord og øst. Landskapsvernområdet berøres således ikke direkte av de foreslåtte traseene og markerte rasteplasser på kartet.

Nasjonalparkstyret ber, i hjemmel av naturmangfoldloven § 49, at de nevnte hensyn til friluftslivet og naturverdiene i Sylan landskapsvernområde blir vektlagt ved eventuell videreføring av isfiskeløypene.

Kommunedirektørens kommentar: Høringen ble oversendt Statsforvalteren i Trøndelag 24.11.21, som Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan organisatorisk ligger under. I utgangspunktet burde dette være tilstrekkelig ivare tatt i forhold til varsling av videreføring av isfiskeløypene internt hos Statsforvalteren i Trøndelag. Hensynet til friluftslivet og naturverdiene i Sylan landskapsvernområde blir vurdert og vektlagt i saken.

Vurdering

Bakgrunnen for søknaden om videreføring av de historiske isfiskeløypene er at disse løypene ikke lenger er hjemlet i loven. I anledning endring av forskrift om motorferdsel i utmark og på

islagte vassdrag i 2015, ble § 8 opphevet med ikrafttredelse 19.6.2021. I Prop. 35 L 2014-2015 - Endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag mv., forarbeidene til loven, står det på s.30-31: «Hensikten med overgangsperioden på seks år er å sikre tilstrekkelig hjemmel for en midlertidig videreføring av forskrifter om allerede eksisterende løyper. Det er derfor en forutsetning at fylkesmannen i seksårsperioden ikke etablerer nye løyper eller deltraseer med hjemmel i motorferdselloven § 5. Nye løyper, også korte deltraseer, må etableres av kommunen med hjemmel i de nye bestemmelsene gitt i medhold av § 4 a i loven.»

Statsforvalteren i Trøndelag har vært tydelig på at isfiskeløypene ikke kan videreføres etter gammelt regelverk. Skal det etableres løyper for kun isfiske, må dette gjøres iht. § 4. For å ivareta løypen som en ren isfiskeløype, kan det legges inn særbestemmelser i den lokale forskriften som regulerer bruken i henhold til. dette. Løypen må da utredes på tilsvarende måte som hvilken som helst annen rekreasjonsløype, uavhengig av at løypen har vært benyttet som isfiskeløype tidligere. I dette tilfellet har grunneierlagene engasjert Kistefos Skogtjenester til å gjennomføre sårbarhetsvurderingen.

Tydal har tidligere hatt tre godkjente isfiskeløyper, og tilkjøringen til sjøene har vært felles med de etablerte rekreasjonsløypene H4, H10, H20 og H21:

- Stugudalen – Nesjøen (tilkjøring fra H10)
- Moen – Nesjøen (tilkjøring H21 og H4)
- Østby – Esandsjøen (tilkjøring fra H20)

H4, H10, H20 og H21 er godkjente etter nyere regelverk, men utkjøring fra disse løypene på Esand- og Nesjøen må utredes i henhold til motorferdselloven § 4a. Ut fra dette er det ønskelig at rekreasjonsløypene for isfiske fornyes til følgende to hovedløyper med avgreiningsløyper og rasteplasser:

- Løype 1: Nesjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H10 Stugudalen og H21 og H4 Moen)
- Løype 2: Esandsjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H20 Østby)

Det skal utarbeides en god og grundig utredning i henhold til Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (motorferdselsforskriften) § 4a før løypene eventuelt åpnes for bruk, og kommunedirektøren mener saksbehandlingen har kommet så langt i de løypene som her foreslås.

Viser til motorferdselsforskriften § 4a (ikke fullstendig utklipp):

«[Forvaltningsloven kapittel VII](#) gjelder for kommunens utarbeidelse og vedtakelse av løypekart og bestemmelser om snøscooterløyper med de særregler som følger av paragrafen her. Forslaget til snøscooterløyper med bestemmelser om bruk skal sendes på høring som beskrevet i plan- og [bygningsloven § 11-14](#). Av kommunens vedtak skal det fremgå hvordan innkomne uttalelser til forslaget og konsekvensene av snøscooterløypene med bestemmelser har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt, samt kommunens vurdering etter femte ledd. Kommunens vedtak skal kunngjøres etter reglene i plan- og [bygningsloven § 12-12](#) fjerde og femte ledd

Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep.

Ved fastsetting av løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Kommunen skal også ta hensyn til naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø og sikkerheten for de som kjører og andre.

Før kommunen sender forslaget til løyper på høring skal den utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i influensområdet, samt kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen.

Kommunen kan ikke treffe vedtak om snøscooterløype over en eiendom før grunneier har samtykket.»

Høringsuttalelser mottatt innen fristens utløp er vurdert. Kommunen har gjort en vurdering av høringsuttalelsene i henhold til motorferdsselforskriften. Generelle kommentarer for eller imot løypenettet er ikke vurdert videre, da de er gjeldene uavhengig av hvor løypene går. Alle innspill ligger vedlagt saken.

Generelt for alle løypene gjelder reglen om at grunneier må gi tillatelse til motorferdsel på sin eiendom. I denne saken foreligger grunneieravtalene fra tidligere av.

Kjøring ut av hovedløypene på Esand- og Nesjøen:

Spørsmålet rundt hvilken grad kommunen kan tillate kjøring ut av løypene på sjøene uavhengig av avstand fra løypa har tidligere vært diskutert med Statsforvalteren. Utgangspunktet er at det ikke er tillatt å fravike de fastsatte snøscooterløypene med mindre kommunen har gitt bestemmelser om rasting i sin lokale løypeforskrift. Departementet har i merknadene til bestemmelsene gitt en retningslinje på at rastesonen ikke bør overstige 30 meter. Dersom gode grunner tilsier det kan denne fravikes noe, men størrelsen på rastesonen må begrunnes ut fra sikkerhetsmessige og praktiske hensyn – og ikke bare ut fra et ønske om å ha størst mulig rastesone. Fri avstand fra løypen, slik dagens isfiskeløyper legger opp til, ansees ikke som en mulighet.

Søknaden inneholder forslag på egne avgreiningsløyper ut fra hovedløypene som går utelukkende på isen. Begrunnet behov for disse avgreiningene er å få større tilgang til gode fiskeplasser utenfor hovedløypene. I kombinasjon med disse avgreiningsløypene kan man må gå til fots for å dekke resterende fiskeområder. Avgreiningsløypene har også en viktig sikkerhetsfunksjon i forhold til overraskende værslag med uvær på sjøene, sånn at isfiskerne kan søke le inne i vikene og bak holmer på sjøene. På lik linje med de andre rekreasjonsløypene vil det være tillatt å parkere og raste inntil 30 meter fra senter av løypen på begge sider. Det er bare kjøring i rett linje ut fra løypa som er tillatt ved rasting. Parallellkjøring langs løypa er ikke tillatt.

Løype 1: Nesjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H10 Stugudalen og H21 og H4 Moen)

Verneområde:

Løypa med avgreiningsløyper og rasteplasser på Nesjøen grenser mot Sylan landskapsvernområde i øst. Vernegrensa går i hovedsak langs kote for øvre regulerte vannstand i Nesjøen. Landskapsvernområdet berøres således ikke direkte av hovedløypa med avgreiningsløyper og rasteplasser. Støy fra isfiskeløypene og tilfeldig rasting langs sjøen kan forekomme kan ha negativ påvirkning på verneområdet. Naturmangfoldloven § 49 omhandler utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn

i et verneområde. Her heter det: «*Kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. For annen virksomhet gjelder aktsomhetsplikten etter § 6.*».

Verneverdiene synliggjøres i formålet med vernet beskrevet i §2 i verneforskriften for Sylan landskapsvernområde:

«Formålet med opprettelsen av Sylan landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og vakkert fjellområde som er relativt lite påvirket av menneskelig aktivitet, og med Sylmassivet som et sentralt høgfjellsområde omgitt av store myr- og skogområder. Det er også et formål å ta vare på et område med rikt biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og de naturlige økologiske prosessene som preger landskapet. Videre er det et formål å verne en variert vegetasjon, med spesielt store og sammenhengende myrlandskap. Myrvegetasjonen varierer fra fattig til ekstremrik myr, og de truede myrtyper rik og intermediær skog-/krattbevokst myr, ekstremrik fastmattemyr og palsmyr har høy verdi. Sylan har også varierte skogssamfunn med spesiell verdi knyttet til kontinuitetsskog, høgtliggende skogbestander av gran og en svært variert fjellvegetasjon med innslag av rike og truede vegetasjonstyper, blant annet rike våtsnøleier.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelser gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I varetagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

I søknaden om videreføring av løypene ligger det et forslag på avgreiningsløyper til gode fiskeplasser og rasteplasser på isen. Disse ligger utenfor landskapsvernområdet, men flere av de ligger nært opp mot grensa. Dette kan innby på tilfeldig rasting i landskapsvernområdet på tross av det ikke bevisst tilrettelegges for det fra grunneierlagene. Rasteplasser kan være utfordrende i forhold til forsøpling. Et eksempel på uheldig konsekvens er matavfall som tiltrekker seg mer rødrev, som igjen fortrenger den sterke truede fjellrevbestanden. Snøscooterspor letter også adkomsten for eksempel rødrev inn i fjellrevområdene. Det er registrert flere fjellrevhilokaliteter i landskapsvernområdet som det bør utøves særsomt varsomhet rundt. Sjøppel som blir liggende igjen på isen har også lett for å drive med vinden, og kan lett havne inn i landskapsvernområdet. Avstanden fra avgreiningsløypene med rasteplassene mellom landskapsvernområdet vil derfor være av betydning. Avgreiningsløyper som grenser mot landskapsvernområdet i øst bør ikke godkjennes med bakgrunn i denne problematikken.

Stillhet, opplevelsen av urørt natur og landskapsbilde er viktige kvaliteter for mennesker som utøver det enkle friluftslivet. Støy og nærvær av motorkjøretøy er faktorer som er med på å forringe naturopplevelsen. Lyden bære langt på åpne flater og trafikken er lett synlig på lang avstand i det åpne fjellandskapet. Det er derfor grunn til å tro at disse løypene påvirker kvaliteten av friluftslivet i landskapsvernområdet. Selv om ei snøscooterløype vil gjøre naturen mer tilgjengelig for allmennheten, er dette tiltak som ikke er forenlig med å gi anledning til naturopplevelser gjennom utøving av enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Snøscooterløypene i Tydal har derimot en lang tradisjon og er et kjært tilbud for spesielt lokalbefolkningen. Ved å omdefinere isfiskeløypene til rekreasjonsløyper står en i fare for å åpne for flere aktører enn isfiskere og dermed økt trafikk nær opp mot Sylan landskapsvernområdet. Det er ikke ønskelig fra verken grunneierlagene og kommunene at dagens aktivitet på isfiskeløypene økes ytterligere. Det vil bli videreført krav om betalt fiskekort for å benytte disse løypene, og det skal settes klare begrensninger for hvor man kan kjøre på

isen. I tillegg vil det ikke være sammenheng mellom løypene på Esand- og Nesjøen, noe som er positivt ut fra hensynet til verneverdiene i landskapsvernområdet.

Isfiskeløypa med avgreiningsløyper berører viktige trekk- og drivingsleier for reindrift, som har betydning for reindriftenes bruk av Sylan landskapsvernområde. Grunneierlagene og reinbeitedistriktet har en god dialog rundt denne sambruken. For å ivareta reindriftsutøvelse i tilknytning til Sylan landskapsvernområde vil det bli videreført krav om at det foreligge tillatelse fra Esand reinbeitedistrikt før løypene kan åpnes for sesongen, samt at de kan kreve umiddelbar stenging av en eller alle løypene om det skulle bli behov for det i forbindelse med reindriftsutøvelsen. Dette er allerede forskriftsfestet i den lokale forskriften. Verneverdien knyttet til reindriftsutøvelse i Sylan landskapsområde vurderes derfor godt ivaretatt.

Reindrift:

Reindriftshensyn er et viktig tema i denne saken. Det er i gjeldende forskrift lagt inn bestemmelser som gjør at Tydal kommune skal stenge løypene dersom reindriften ber om det. Likeledes skal det drøftes med reindrift i forhold til tidspunkt i forhold til oppstart av sesongen. Det er viktig at kommunen og reindriften har jevnlig kommunikasjon og at kommunen får beskjed når løypa skal stenges. Førøvrig se vurdering angående reindrift i verneområde.

Landskap/ terrenginngrep:

Etablering av foreslåtte løype med avgreiningsløyper vil føre til snøskutterspor og merking i landskapsbildet på isen. Det foreligger ingen planlagte tiltak i forbindelse med foreslått traser som kan forringe landskapsbildet ytterligere. I og med at løypene kun går på isen vil det ikke være aktuelt med rydding av skog. Løypetraseene er plassert slik at den skal være til minst mulig sjenanse for landskapet. For å etablere løypene kreves det ingen terrenginngrep. Løypene stenges ved ikke bærende snølag.

Støy:

Løypene vil bidra til støyforurensning i et svært viktig friluftsområde, likevel er skuterløypene et viktig bidrag til det tradisjonelle friluftslivet. Foreslåtte løypetraser er en videreføring av dagens isfiskeløyper, erfaringsmessig er det registrert liten konflikt med friluftslivet i perioden isfiskeløypene har vært brukt. Kommunen har god dekning av friluftsområder av samme områdetype. Det vil si at det fortsatt er store arealer hvor man kan oppsøke tilsvarende lydmiljø og friluftslivskvaliteter. Avbøtende tiltak vurderes som uaktuelt, da det ikke vil bidra til nevneverdige reduksjon i konfliktnivå.

Friluftsliv:

Nesjøen og videre østover til Sverige er registrert som et svært viktig friluftsområde. Isfiskeløypene på disse sjøene har meget lang tradisjon i Tydalen. Mindre utvidelser med sikte på isfiske vil derfor kunne aksepteres i et begrenset omfang. Avbøtende tiltak som krav om kjøp av fiskekort for å bruke løypenettet vil være forskriftsfestet.

Sylan landskapsvernområde ble opprettet i 2008. Den umiddelbare nærheten til landskapsvernområdet tilsier at det bør utøves en viss forsiktighet i forhold til formålet til landskapsvernområdet, selv om løypene ligger utenfor området. Nesjøen og Nedre Brokksjøen er viktige isfiskeområder og en viktig korridor inn mot Sylan. Isfiskeløypene har bidratt til økt bruk av området, spesielt på vårvinteren. Løypene vil bidra til støyforurensning i et svært viktig friluftsområde, likevel er skuterløypene et viktig bidrag til det tradisjonelle friluftslivet.

Områdene er mye brukt til padling, fiske, jakt og utfart. Foreslåtte løypetraser er en videreføring av dagens isfiskeløyper. Erfaringsmessig er det registrert liten konflikt med friluftslivet i perioden isfiskeløypene har vært brukt. Kommunen har god dekning av friluftsområder av samme områdetype. Det vil si at det fortsatt er store arealer hvor man kan oppsøke tilsvarende lydmiljø og friluftslivkvaliteter. Avbøtende tiltak vurderes som uaktuelt, da det ikke vil bidra til nevneverdige reduksjon i konfliktnivå.

Naturmangfold:

Det er gjennomført sårbarhetskartlegging etter NiN-metoden av Kistefos Skogtjenester i 2021. Kartleggingen har tatt for seg påvirkningen på naturverdiene i nærheten av løypetraseene og konkludert med at løypene hverken har negativ påvirkning på sensitive vegetasjonsenheter eller sårbart dyreliv. Det heller ikke påvist erosjonsskader eller annen negativ påvirkning på terreng og vegetasjon. Det er også sett etter hekkeplasser for rovfugl som berøres av isfiskeløypene, og dette er ikke påvist. Sårbarhetskartleggingen viser at tidligere praksis med isfiskeløypene påvirker det biologisk mangfoldet lite. En videreføring av isfiskeløypene vil mest sannsynlig ikke øke konfliktnivået ytterligere.

Det er derimot viktig å være klar over at snøscooterløypene vil kunne skape et mye større influensområde med negativ påvirkning for arter i en sårbar periode. Sylan er blant annet et kjerneområde for den prioriterte arten fjellrev. Fjellrev er oppført som sterkt truet på den norske rødlisten. Avgreiningsløyper som går mot Sylan landskapsvernområde vurderes til å ikke være forenlig med å ivareta fjellrevens leveområde. Kjørespor kan fungere som vandringsveier for rødrev som indirekte kan føre de lengre inn i fjellet. Matrester og fiskeslo på isen kan bidra til at rødreven oppsøker løypene aktivt, som igjen kan føre til at de trekker inn og etablerer seg i kjerneområdet for fjellrev. Dette vil kunne forringe leveområdene for fjellrev på sikt. Avgreiningsløypene med tilhørende rasteplasser som går mot landskapsvernområdet bør tas bort.

Hensyn til bolig- og fritidsbebyggelse:

Isfiskeløypene har ingen bolig- og fritidsbebyggelse langs eller i umiddelbar nærhet. Løypene er lagt gunstig til med tanke på formålet å utøve isfiske, og benytter tilkjøringen fra de nyere etablerte rekreasjonsløypene for å komme frem til isfiskeløypene. Hensynet til bolig- og fritidsbebyggelse er ut fra dette vurdert til å være godt ivaretatt.

Kulturminner/ kulturmiljø:

Ingen registrerte kulturminner eller kulturmiljøer i nærheten av forslått traseer.

Sikkerhet:

Løypa med avgreiningsløyper har fulgt de samme traseene flere tiår, og er ikke utsatt for snøskred da de ligger på ute på isen. Istykkelsen må kontrolleres med jevne mellomrom for å unngå ulykker som følge av tynn is. Ellers er løypene veldig lettkjørt og oversiktlig. Merking av løypene er veldig viktig. Værforholdene ute på isen kan fort snu, og sikten kan bli dårlig. Det er viktig med merking som gjør det enkelt å følge løypa selv ved dårlig sikt. Den som ferdes på islagt vann har et selvstendig ansvar for selv å påse at isen er trygg, samt være oppmerksom på at det vil være lokalt varierende forhold. Den som ferdes på islagt vann må også være oppmerksom på at ferdsel utenfor merket løype medfører økt risiko for uønskede hendelser som følge av nedsatt sikt, vanskelige værforhold, forhøyninger, issprekker m.m.

Konklusjon:

Løypa med avgreiningsløyper for Nesjøen foreslås realisert med de begrensninger og avbøtende tiltak som er gjengitt i vurderingene. Dette av hensyn til friluftsliv, støy, naturmangfold, reindrift og Sylan landskapsvernområde. Løypene bør kunne realiseres for å koble til de eksisterende rekreasjonsløypene H4, H10 og H21.

For å imøtekomme reindriftsinteressene er det allerede en bestemmelse i forskriften at reindriften skal kontaktes ved åpning av løypene, og at reindriften kan stenge hele eller deler av løypenettet dersom det anses som nødvendig for deres næringsutøvelse. Dette vurderes å være tilstrekkelig med tanke på vurdering av avbøtende tiltak med tanke på reindrift.

Avkjøringsløyper med tilhørende rasteplasser mot Sylan landskapsvernområde i øst tas ut.

Krav om betalt fiskekort for å benytte løypene.

Løype 2: Esandsjøen med avgreiningsløyper og rasteplasser (tilkjøring fra H20 Østby)

Verneområde:

Løypa med avgreiningsløyper og rasteplasser på Esandsjøen grenser mot Sylan landskapsvernområde i nord og øst. Vernegrensa går i hovedsak langs kote for øvre regulerte vannstand i Nesjøen. Landskapsvernområdet berøres således ikke direkte av hovedløypa med avgreiningsløyper og rasteplasser. Støy fra isfiskeløypene og tilfeldig rasting langs sjøen kan forekomme kan ha negativ påvirkning på verneområdet. Naturmangfoldloven § 49 omhandler utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn

i et verneområde. Her heter det: *«Kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. For annen virksomhet gjelder aktsomhetsplikten etter § 6.»*.

Verneverdiene synliggjøres i formålet med vernet beskrevet i §2 i verneforskriften for Sylan landskapsvernområde:

«Formålet med opprettelsen av Sylan landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og vakkert fjellområde som er relativt lite påvirket av menneskelig aktivitet, og med Sylmassivet som et sentralt høgfjellsområde omgitt av store myr- og skogområder. Det er også et formål å ta vare på et område med rikt biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og de naturlige økologiske prosessene som preger landskapet. Videre er det et formål å verne en variert vegetasjon, med spesielt store og sammenhengende myrlandskap. Myrvegetasjonen varierer fra fattig til ekstremrik myr, og de truede myrtyper rik og intermediær skog-/krattbevokst myr, ekstremrik fastmattemyr og palsmyr har høy verdi. Sylan har også varierte skogssamfunn med spesiell verdi knyttet til kontinuitetsskog, høgtliggende skogbestander av gran og en svært variert fjellvegetasjon med innslag av rike og truede vegetasjonstyper, blant annet rike våtsnøleier.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelser gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I varetagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

I søknaden om videreføring av løypene ligger det et forslag på avgreiningsløyper til gode fiskeplasser og rasteplasser på isen. Disse ligger utenfor landskapsvernområdet, men flere av de

ligger nært opp mot grensa. Dette kan innby på tilfeldig rasting i landskapsvernområdet på tross av det ikke bevisst tilrettelegges for det. Rasteplasser kan være utfordrende i forhold til forsøpling. Et eksempel på uheldig konsekvens er matavfall som tiltrekker seg mer rødrev, som igjen fortrenger den sterke truede fjellrevbestanden. Snøscooterspor letter også adkomsten for eksempel rødrev inn i fjellrevområdene. Det er registrert flere fjellrevhilokaliteter i landskapsvernområdet som det bør utøves særskilt varsomhet rundt. Søppel som blir liggende igjen på isen har også lett for å drive med vinden, og kan lett havne inn i landskapsvernområdet. Avstanden fra avgreiningsløypene med rasteplassene mellom landskapsvernområdet vil derfor være av betydning. Avgreiningsløyper som grenser mot landskapsvernområdet i nord og øst bør ikke godkjennes med bakgrunn i denne problematikken.

Stillhet, opplevelsen av urørt natur og landskapsbilde er viktige kvaliteter for mennesker som utøver det enkle friluftslivet. Støy og nærvær av motorkjøretøy er faktorer som er med på å forringe naturopplevelsen. Lyden bære langt på åpne flater og trafikken er lett synlig på lang avstand i det åpne fjellandskapet. Det er derfor grunn til å tro at disse løypene påvirker kvaliteten av friluftslivet i landskapsvernområdet. Selv om ei snøscooterløype vil gjøre naturen mer tilgjengelig for allmenheten, er dette tiltak som ikke er forenlig med å gi anledning til naturopplevelser gjennom utøving av enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Snøscooterløypene i Tydal har en lang tradisjon og er et kjært tilbud for spesielt lokalbefolkningen. Ved å omdefinere isfiskeløypene til rekreasjonsløyper står en i fare for å åpne for flere aktører enn isfiskere og dermed økt trafikk nær opp mot Sylan landskapsvernområdet. Det er ikke ønskelig fra verken grunneierlagene og kommunene at dagens aktivitet på isfiskeløypene økes ytterligere. Det vil bli videreført krav om betalt fiskekort for å benytte løypene, og det settes klare begrensninger for hvor man kan kjøre på isen. I tillegg vil det ikke være sammenheng mellom løypene på Esand- og Nesjøen, noe som er positivt ut fra hensynet til verneverdiene i landskapsvernområdet.

Isfiskeløypa med avgreiningsløyper berører viktige trekk- og drivingsleier for reindrift, som har betydning for reindriftenes bruk av Sylan landskapsvernområde. Grunneierlagene og reinbeitedistriktet har en god dialog rundt denne sambruken. For å ivareta reindriftsutøvelse i tilknytning til Sylan landskapsvernområde vil det bli videreført krav om at det foreligge tillatelse fra Esand reinbeitedistrikt før løypene kan åpnes for sesongen, samt at de kan kreve umiddelbar stenging av en eller alle løypene om det skulle bli behov for det i forbindelse med reindriftsutøvelsen. Dette er allerede forskriftsfestet i den lokale forskriften. Verneverdien knyttet til reindriftsutøvelse i Sylan landskapsområde vurderes derfor godt ivaretatt.

Reindrift:

Reindriftenes syn er et viktig tema i denne saken. Det er i gjeldende forskrift lagt inn bestemmelser som gjør at Tydal kommune skal stenge løypene dersom reindriften ber om det. Likeledes skal det drøftes med reindrift i forhold til tidspunkt i forhold til oppstart av sesongen. Det er viktig at kommunen og reindriften har jevnlig kommunikasjon og at kommunen får beskjed når løypa skal stenges. Det er fra Esand reinbeitedistrikt lagt inn et krav om at rekreasjonsløype H20 på strekningen Høvtjønnå til den gamle reinstroa ved Øyfjellet må legges om til ren isfiskeløype. Denne rekreasjonsløypa er ikke en del av høringen, så den vurderes av den grunn ikke videre. Vi vil derimot oppføre grunneierlagene til å vurdere om denne strekningen bør endres til å kun være forbeholdt isfisketransport. Førøvrig se vurdering angående reindrift i verneområde.

Landskap/ terrenginngrep:

Etablering av foreslåtte løype vil føre til snøskutterspor og merking i landskapsbildet. Tilkjøringa til Esandsjøen går på land fra Høvtjønnå og innover til Nøstervika. Det foreligger ingen planlagte tiltak i forbindelse med foreslått traser som kan forringe landskapsbildet ytterligere.

Noe rydding av skog kan forekomme for å opprettholde brukernes sikkerhet. Hogsten av enkelttre vil ikke påvirke landskapsbildet i negativ retning. Løypetraseene er plassert slik at den skal være til minst mulig sjenanse for landskapet. For å etablere løypene kreves det ingen terrenginngrep. Løypene stenges ved ikke bærende snølag for å unngå sporskader på vegetasjon og markdekket.

Støy:

Løypene vil bidra til støyforurensning i et svært viktig friluftsområde, likevel er skuterløypene et viktig bidrag til det tradisjonelle friluftslivet. Foreslåtte løypetraser er en videreføring av dagens isfiskeløyper, erfaringsmessig er det registrert liten konflikt med friluftslivet i perioden isfiskeløypene har vært brukt. Kommunen har god dekning av friluftsområder av samme områdetype. Det vil si at det fortsatt er store arealer hvor man kan oppsøke tilsvarende lydmiljø og friluftslivskvaliteter. Avbøtende tiltak vurderes som uaktuelt, da det ikke vil bidra til nevneverdige reduksjon i konfliktnivå.

Friluftsliv:

Esandsjøen og videre østover til Sverige er registrert som et svært viktig friluftsområde. Isfiskeløypene på disse sjøene har meget lang tradisjon i Tydalen. Mindre utvidelser med sikte med isfiske vil derfor kunne aksepteres i et begrenset omfang. Avbøtende tiltak som krav om kjøp av fiskekort for å bruke løypenettet vil være forskriftsfestet.

Sylan landskapsvernområde ble opprettet i 2008. Den umiddelbare nærheten til landskapsvernområdet tilsier at det bør utøves en viss forsiktighet i forhold til formålet til landskapsvernområdet, selv om løypene ligger utenfor området. Esandsjøen er et viktig isfiskeområde og en viktig korridor inn mot Sylan. Isfiskeløypene har bidratt til økt bruk av området, spesielt på vårvinteren. Løypene vil bidra til støyforurensning i et svært viktig friluftsområde, likevel er skuterløypene et viktig bidrag til det tradisjonelle friluftslivet. Områdene er mye brukt til padling, fiske, jakt og utfart. Foreslåtte løypetraser er en videreføring av dagens isfiskeløyper, erfaringsmessig er det registrert liten konflikt med friluftslivet i perioden isfiskeløypene har vært brukt. Kommunen har god dekning av friluftsområder av samme områdetype. Det vil si at det fortsatt er store arealer hvor man kan oppsøke tilsvarende lydmiljø og friluftslivskvaliteter. Avbøtende tiltak vurderes som uaktuelt, da det ikke vil bidra til nevneverdige reduksjon i konfliktnivå.

Naturmangfold:

Det er gjennomført sårbarhetskartlegging etter NiN-metoden av Kistefos Skogtjenester i 2021. Kartleggingen har tatt for seg påvirkningen på naturverdiene i nærheten av løypetraseene og konkludert med at løypene hverken har negativ påvirkning på sensitive vegetasjonsenheter eller sårbart dyreliv. Det heller ikke påvist erosjonsskader eller annen negativ påvirkning på terreng og vegetasjon. Det er også sett etter hekkeplasser for rovfugl som berøres av isfiskeløypene, og dette er ikke påvist. Sårbarhetskartleggingen viser at tidligere praksis med isfiskeløypene påvirker det biologisk mangfoldet lite. En videreføring av isfiskeløypene vil mest sannsynlig ikke øke konfliktnivået ytterligere.

Det er derimot viktig å være klar over at snøscooterløypene vil kunne skape et mye større influensområde med negativ påvirkning for arter i en sårbar periode. Sylan er blant annet et

kjerneområde for den prioriterte arten fjellrev. Fjellrev er oppført som sterkt truet på den norske rødlisten. Avgreiningsløyper som går mot Sylan landskapsvernområde vurderes til å ikke være forenlig med å ivareta fjellrevens leveområde. Kjørespor kan fungere som vandringsveier for rødrev som indirekte kan føre de lengre inn i fjellet. Matrester og fiskeslo på isen kan bidra til at rødreven oppsøker løypene aktivt, som igjen kan føre til at de trekker inn og etablerer seg i kjerneområdet for fjellrev. Dette vil kunne forringe leveområdene for fjellrev på sikt. Avgreiningsløypene med tilhørende rasteplasser som går mot landskapsvernområdet bør tas bort.

Hensyn til bolig- og fritidsbebyggelse:

Isfiskeløypene har ingen bolig- og fritidsbebyggelse langs eller i umiddelbar nærhet. Løypene er lagt gunstig til med tanke på formålet å utøve isfiske, og benytter tilkjøringen fra den etablerte rekreasjonsløypa H20 Østby for å komme frem til isfiskeløypa. Hensynet til bolig- og fritidsbebyggelse er ut fra dette vurdert til å være godt ivaretatt.

Kulturminner/ kulturmiljø:

Ingen registrerte kulturminner eller kulturmiljøer i nærheten av forslått traseer.

Sikkerhet:

Løypene har fulgt de samme traseene flere tiår, og er ikke utsatt for snøskred. Sannsynligheten for skred anses derfor for liten. Istykkelsen må kontrolleres med jevne mellomrom for å unngå ulykker som følge av tynn is. Ellers er løypene veldig lettkjørt og oversiktlig. Merking av løypene er veldig viktig, spesielt i høyereliggende delene av løypa. Her kan værforholdene fort snu, og sikten kan bli dårlig. Det er viktig med merking som gjør det enkelt å følge løypa selv ved dårlig sikt. Det settes fartsgrense 20km/t der løypa går inn på land ved Nøstervika. Den som ferdes på islagt vann har et selvstendig ansvar for selv å påse at isen er trygg, samt være oppmerksom på at det vil være lokalt varierende forhold. Den som ferdes på islagt vann må også være oppmerksom på at ferdsel utenfor merket løype medfører økt risiko for uønskede hendelser som følge av nedsatt sikt, vanskelige værforhold, forhøyninger, issprekker m.m.

Konklusjon:

Løypa med avgreiningsløyper for Esandsjøen foreslås realisert med de begrensninger og avbøtende tiltak som er gjengitt i vurderingene. Dette av hensyn til friluftsliv, støy, naturmangfold, reindrift og Sylan landskapsvernområde. Løypene bør kunne realiseres for å koble til de eksisterende rekreasjonsløype H20 Østby.

For å imøtekomme reindriftsinteressene er det allerede en bestemmelse i forskriften at reindriften skal kontaktes ved åpning av løypene, og at reindriften kan stenge hele eller deler av løypenettet dersom det anses som nødvendig for deres næringsutøvelse. Dette vurderes å være tilstrekkelig med tanke på vurdering av avbøtende tiltak med tanke på reindrift.

Avkjøringsløyper med tilhørende rasteplasser mot Sylan landskapsvernområde i nord og øst tas ut. Krav om betalt fiskekort for å benytte løypene.

Vurdering av naturmangfoldloven

§ 7. (prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12)

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Av denne bakgrunn vil naturmangfoldloven §§ 8 – 12 bli vurdert under.

«§ 8.(kunnskapsgrunnlaget)»

Så langt det er mulig skal offentlig beslutningstaking basere seg på vitenskapelig kunnskap om natur, herunder blant annet informasjon om arter økosystemer og naturtyper. Området som berøres av forslag til videreføring av isfiskeløypene berører noen steder naturverdier som det må tas hensyn til i saksbehandlingen og ved videreføring av løypenettet. Tydal kommune har benyttet seg av eksisterende data for vurdering av løypeforslagene.

Eksisterende data i kommunen anses som god siden det er lagt ned en stor innsats i kartlegging av naturmangfold i kommunen. Søker har i tillegg fått gjennomført en sårbarhetsvurdering naturmangfold som supplerer de eksisterende data kommunen innehar. Kommunen vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig for å kunne fatte vedtak om et løypenett for snøscooter.

§ 9.(føre-var-prinsippet)

Når det treffes beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak. Føre-var-prinsippet er retningslinjer for hvordan myndighetene håndterer usikkerhet om kunnskapsgrunnlaget. Dersom et område er antatt sårbart, skjerpes kravet til kunnskap om virkningene av bruken av det. Føre-var-prinsippet vil få størst betydning i de tilfeller man har lite kunnskap.

Tydal kommune mener foreslåtte avbøtende tiltak er tilstrekkelig slik at det ikke er grunn til å tro at tiltaket medfører vesentlig skade på truet eller verdifullt naturmangfold. Det er viktig at kommunen følger opp at avbøtende tiltak blir gjennomført. Stenging av løypene på våren er også et viktig tiltak for å hindre forstyrrelse av yngletiden. Kommunen vurderer derfor at føre-var- prinsippet ikke kommer til anvendelse i dette tilfellet.

§ 10.(økosystemtilnærming og samlet belastning)

Etter naturmangfoldloven § 10 skal påvirkningene på et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for. Foreslåtte løyper ligger i stor grad i områder med eksisterende inngrep fra menneskelig aktivitet. Det meste av det foreslåtte løypenettet går over Nesjøen og Essandsjøen, med unntak av tilkjøring fra enden av rekreasjonsløype H20 og innover Esandvegen til Esandsjøen. Fordelen med at løypene legges der det er menneskelig aktivitet fra før er positivt med tanke på at ikke nye områder med lite menneskelig aktivitet tas i bruk. Likevel er det viktig å vurdere om den samlede belastningen av alle menneskelige tiltak og påvirkninger medfører at grensen for det området tåler av aktivitet ikke overskrides. Naturens tålegrense er ikke konstant, men må vurderes fra sak til sak. I dette tilfellet er det snakk om videreføring av eksisterende løypenett med formål isfiske. Kommunen mener utfra dette at summen av kjøringen ikke overskrider det som kan anses som tålelig.

§ 11.(kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Vil ikke bli relevant i denne saken. Likevel dersom det oppstår ulykker med utslipp eller uvetting kjøring som medfører miljøforringelse, er det vedkommende fører som er ansvarlig for utslippet eller skaden som er ansvarlig for å rette opp. Vedkommende ansvarlig må selv bære kostnader for opprydding eller tap i slike saker.

§ 12. (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

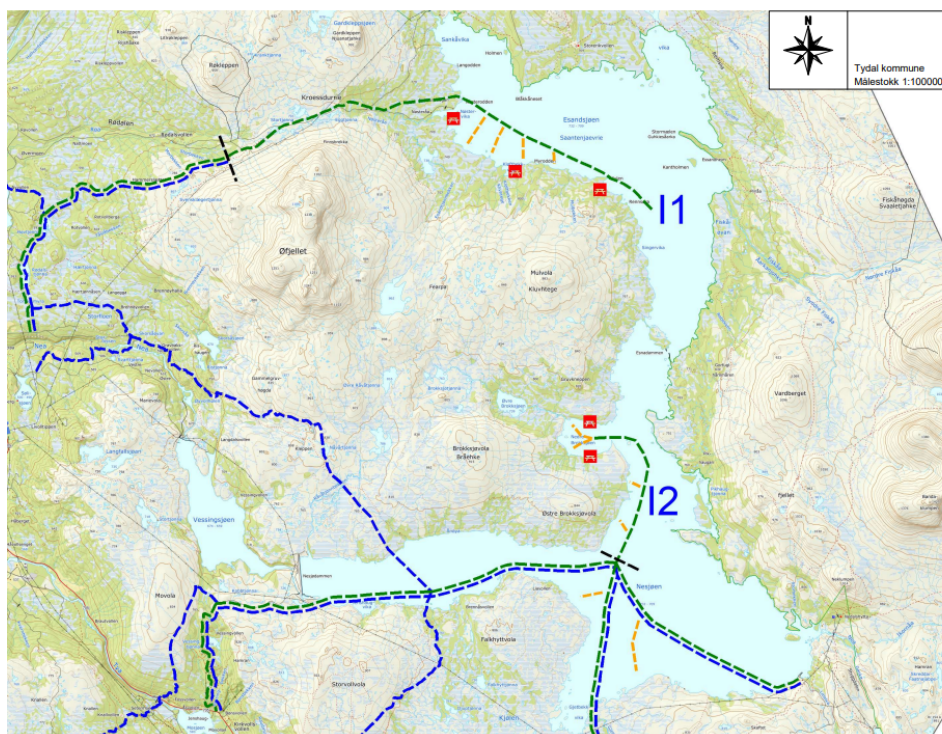
Disse momentene er det ikke relevant å vurdere i saken, da bruken av løypene skal stoppes før det skjer miljøforringelse, for eksempel at løyper skal stenges dersom ikke hele traséen er snødekt.

Kommunedirektøren viser for øvrig til forslag til forskrift, sårbarhetsvurdering, løypekart og de øvrige dokumentene i saken.

Kommunedirektørens konklusjon:

Rekreasjonsløypene med avgreiningsløyper og rasteplasser for Esandsjøen og Nesjøen, med formål utøvelse av isfiske, er realiserbare med de begrensninger og avbøtende tiltak som er gjengitt i vurderingene. Fremkommeligheten til disse løypene dekkes godt opp mot allerede godkjente rekreasjonsløyper som fører til Nesjøen og Øyfjellet, og krever derfor ingen nye tilførselsløyper. Reindriftsinteressene sikres med at det allerede er en bestemmelse i forskriften på at reindrifta skal kontaktes ved åpning av løypene, og at reindrifta kan stenge hele eller deler av løypenettet dersom det anses som nødvendig for deres næringsutøvelse. Avkjøringsløypene med tilhørende rasteplasser i retning mot Sylan landskapsvernområde i nord og øst tas ut for å ivareta verneverdiene der. Krav om betalt fiskekort for å benytte isfiskeløypene videreføres i revidert forskrift.

Kommunedirektøren vil med dette anbefale å videreføre isfiskeløypene for Esandsjøen og Nesjøen med de nevnte endringene. Hensynene til Sylan verneområde, reindrift, landskap/terrenginngrep, støy, friluftsliv, naturmangfold, bolig- og fritidsbebyggelse, kulturminner og miljø og sikkerhet er tilstrekkelig ivaretatt.

Figur 2: Kommunedirektøren vil anbefale å videreføre isfiskeløypene for Esandsjøen (I1) og Nesjøen (I2) med de nevnte endringene som er gjort i vurderingene, som er vist i dette kartgrunnlaget.